

й в Україні мають стати реконструкція, модернізація та будівництво нових туристичних об'єктів, підвищення якості та збільшення асортименту туристичних послуг.

ЛІТЕРАТУРА

1. Александрова А.Ю. Международный туризм. – С – пб.: Аспект Преса, 2004. – 240 с.
2. Болховітінов Е. Вибрані праці з історії Києва. – К.: 1995. – 322 с.
3. . Історія Києва, в 3 т., 4-х книгах, К.: «Наукова думка», 1982, т.3 – 337 с.
4. Кабушкин Н.И. Менеджмент туризма: Учебник. – Минск: Новое знание, 2002. – 409 с.
5. Панкова С.В. Туристичне краєзнавство: навчальний посібник./С.В. Панкова. – К.: Альтерпрес, 2003. – 352 с.

Андрійшин І.

Науковий керівник – доц. Заставецький Т.Б.

ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Туристична галузь вирізняється з-поміж інших галузей економіки своєю багатогранністю та комплексністю. В її успішному становленні та розвитку відіграє роль вдале поєднання матеріальних та нематеріальних ресурсів, що є об'єктом різних сфер людської діяльності. Вміле їх використання для потреб туризму дозволяє створити передумови для прогресивних змін як в кожній із суміжних галузей, так і в регіоні в цілому. Враховуючи той факт, що Рівненщина є однією з найбільш унікальних областей України, яка володіє багатограним туристичним потенціалом, та зручним розташуванням у межах міжнародних транспортних коридорів, можна стверджувати, що розвиток туризму є одним із стратегічних завдань соціально-економічного розвитку області.

Актуальність теми обумовлюється невинно зростаючою роллю рекреаційно-споживчої та дозвілєво-культурної діяльності людей, найбільш привабливим різновидом якої останнім часом все більше стає туризм. Туризм є ланкою економічної діяльності, котра здатна забезпечити значний господарський чи фінансовий ефект, зокрема в розрізі регіонів. Саме з цієї причини досить актуальним у науковому плані є дослідження туристичного потенціалу регіону, природних та соціально-економічних передумов для розвитку туристичної галузі.

Вивченням туристичного потенціалу Рівненської області займалися такі видатні вчені-дослідники як: В. Стельмах, С. Виткалов та інші. Але на даний час ще остаточно не дано реальну оцінку стану туристичного потенціалу Рівненського краю. Ситуація, що склалася на туристичному ринку Рівненщини, потребує пошуку доцільних засобів до вирішення існуючих проблем. У рамках загального позитивного нарощування обсягів попиту розвиток пропозиції повинен відбуватися шляхом покращення якісно-цінових критеріїв, а також опрацювання новітніх технологій для розвитку туристичної інфраструктури.

Мета статті полягає у проведенні оцінки рівня розвитку туристичного потенціалу Рівненської області, зокрема, визначенні слабких місць та розробці способів та шляхів розв'язання проблем туристичної галузі.

Рівненщина – край оксамитових лісів, швидкоплинних рік та блакитних озер, багатий на мальовничі краєвиди, цікаві історичні місця, унікальні пам'ятки культури та архітектури.

Рівненська область розташована у північно-західній частині України на Поліссі у зоні лісостепу, її площа – 20051 км², що становить 3,1 % території країни. Ділиться на три частини: Полісся, Волинське лесове плато і Мале Полісся. Область наділена могутнім природно-ресурсним потенціалом. Сприятливі кліматичні умови, значні масиви лісів, річки, озера, лікувальні торф'яні грязі, мінеральні води – це те, що визначає найголовніші рекреаційні ресурси краю. Рівненська область має 309 територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Територія має найбільший показник залісненості в Україні (40%) та один з найбільших рівнів заповідності території [3; с. 125].

Сприятливі кліматичні умови, значні масиви лісів, річки, озера, лікувальні торфові грязі та мінеральні води – визначає найголовніші рекреаційні ресурси краю. В області на цій підставі функціонує 8 санаторіїв і пансіонатів із лікуванням, 5 санаторіїв-профілакторіїв, 515 дитячих таборів відпочинку, 9 баз відпочинку.

Рівненська земля багата на історико-культурні ресурси, загалом, на державному обліку

знаходиться 3.258 пам'ятки історії та культури, з яких археології – 1.088, історії – 1.761, монументального мистецтва – 84, архітектури та містобудування – 325, 11 – садово-паркового мистецтва, 1 – ландшафтна пам'ятка. Пам'яток сакральної дерев'яної архітектури на території області нараховується 162, із них 36 національного значення та ще 126 місцевого, що використовуються за призначенням.

На території Рівненщини функціонує 1476 закладів культури мистецтва всіх систем і відомств, з них – 11 обласного підпорядкування. Зокрема, діють 3 історико-культурні заповідники, 13 музеїв, 34 школи естетичного виховання. В обласному центрі м. Рівне – діють два театри (музично-драматичний й театр ляльок) та обласна філармонія, 1 зоопарк [4].

З урахуванням природного, історико-культурного та архітектурного потенціалу області можна стверджувати про самобутність і неповторність Рівненщини, її природи, культури, історії. Водночас регіон ще мало освоєний і недостатньо розвинутий з туристичної точки зору, але має перспективи для розвитку рекреації та туризму, відзначається унікальними природними та історико-культурними об'єктами, які варті уваги туристів, рекреантів і потребують детальної характеристики. До Списку історичних населених місць України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 р. за № 878, включено 13 населених пунктів Рівненської області: Березне, Володимирець, Гоща, Дубно, Дубровиця, Клевани, Корець, Мізоч, Млинів, Острог, Радивилів, Рівне, Степань [2; с. 75].

Рівненщина – це край славетних битв і звитязних перемог. І, як докази цього – поле Берестецької битви, оборонні споруди: фортеця в Дубно, замки в Корці, Клевани, Острозі, Тараканівський форт, та й просто залишки окопів на узліссях. Збереглися пам'ятки про князівські династії Острозьких та Любомирських, визначні постаті Северина Наливайка, Максима Кривоноса, Івана Мазепи, Тараса Шевченка, тут витає дух безсмертного Тараса Бульби. Вся ця атмосфера сприяє для створення ТРК області за допомогою історико-культурних рекреаційних ресурсів.

Рівненський край подарував світу Пересопницьке Євангеліє, на якому присягають на вірність українському народові президенти України, першу у східних слов'ян академію в Острозі, Острозьку типографію і перший український «Буквар». Вона славиться гучними іменами науковців, письменників і героїв визвольної війни.

Сучасна територія Рівненської області, належить до однієї з найдавніших земель нашої держави і туристична інфраструктура почала тут розбудовуватися у давнину. Рівненщина, як і фактично кожна із областей західноукраїнського регіону, має достатньо потужну культурно-мистецьку інфраструктуру, яка, при належному її фінансуванні та вирішенні інших організаційно-правових питань, дасть змогу перетворити цю область у привабливий фінансово-культурний центр, здатний суттєво вплинути на зміну демографічної ситуації, а також значно збільшить кількість молодого працездатного населення. У області виділяють перелік перспективних видів туризму до яких входять: мисливський, паломницький, сільський, пізнавальний, активний [1; с. 109].

Туристична інфраструктура нараховує 101 туристичну фірму, 53 готелі та 78 сільських садиб. Тут працюють люди віддані своїй справі. В 2010 р турфірмами було організовано 1340 в'їзних та 6 455 виїзних туристичних груп. Лідерами в організації турів є «Турист», «Інтурист», «Інтер-співдружність», «Олександра», Рівненське бюро подорожей та екскурсій.

Успішність регіонального туристичного продукту значною мірою залежить від його інфраструктурного забезпечення, яке сьогодні в області є недостатнім. У малих містах області немає можливості розміщення туристичних груп. Особливо гострою проблема є для найбільш відвідуваних і відомих міст Дубно, Острог, Корець, які внаслідок цього є не туристичними центрами, а лише екскурсійними. На Рівненщині досить низький показник забезпеченості готелями, який становить 1,3 готельних місця на 1 тис. осіб. Для порівняння, в сусідніх Волинській області – 1,9 готельних місця, в Тернопільській – 3,2 готельних місця [5].

Проблемними питаннями залишаються: застаріла матеріально-технічна база багатьох туристичних об'єктів та відсутність коштів на їх реставрацію, стан дорожньо-транспортного сполучення, тощо. Їх вирішення потребує значних часових та матеріальних ресурсів. Також необхідне створення системи туристичного інформування на маршрутах та вздовж транспортних коридорів, маркування туристичних маршрутів, облаштування місць

короткотривалого відпочинку. Лише виправивши усі зазначені помилки, туристична індустрія на Рівненщині буде приносити великі прибутки до обласного бюджету.

Висновки. Таким чином, становлення туристичної галузі на Рівненщині має важливе значення для соціально-економічного розвитку області. Зокрема, внесок туристичних підприємств у розбудову місцевої економіки проявляється у збільшенні частки зайнятого населення в туризмі в умовах загального зростання рівня безробіття. Однак, певні види туризму можуть у перспективі мати вплив на розвиток Рівненщини, що дозволяє розвивати рекреаційний, історичний і сільський туризм.

Під час проведення аналізу було враховано чинники внутрішнього та зовнішнього середовища. В умовах високої конкуренції регіонів України, яка базується на конкурентних перевагах регіону, можна виділити основні пріоритети розвитку туристичної галузі Рівненської області, а саме:

- підвищити рівень соціально-економічного розвитку населення Рівненщини за рахунок розвитку туризму;
- забезпечити ефективне використання природно-рекреаційного, історико-культурного, релігійного, етнографічного потенціалу області;
- створити якісні туристичні послуги;
- забезпечити високий рівень туристичного обслуговування, розвиток туристичної інфраструктури;
- сформувати позитивний туристичний імідж області та підвищити рівень туристичної привабливості;
- активізувати туристичні потоки територією області;
- підвищити рівень суспільної свідомості та посилити відчуття національної ідентичності за допомогою збереження та популяризації історико-культурної спадщини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Виткалов С.В. Рівненщина: Культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: монографія. - Рівне: ПП ДМ, 2012. - 416 с.
2. Коротун І.М., Коротун Л.К. Географія Рівненської області: Природа. Населення. Господарство. Екологія. – Рівне, 1996. – 380 с.
3. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство / Є.В. Панкова . – К.: Альтерпресс, 2009. – 352 с.
4. Рівненщина туристична. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.rv.ua/>
5. Туризм Рівненщини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ogo.ua/rivnenschina/tourizm>

Насипана М.

Науковий керівник – доц. Кондратюк Л. Р.

МОЇ РОЗДУМИ ПРО ТРАКТАТ ФРІДРІХА НІЦШЕ «ТАК КАЗАВ ЗАРАТУСТРА»

Мета: поділитися своїми роздумами про трактат Фрідріха Ніцше «Так казав Заратустра» і міркуваннями з приводу деяких проблем, поставлених у творі.

«Так казав Заратустра» – один з тих захоплюючих творів, забути який мені буде важко. Можливо, через те, що так давно хотіла прочитати, а може, через те, що він дійсно є унікальним, часто незрозумілим і водночас захоплюючим. Безумовно книга є складною: «Однак це сказано не для довгих вух. Не кожне слово личить кожній мармізі. Це речі витончені й далекі: не слід топтати їх баранячими ратицями» [1, с.287]. Цей трактат – про життя і діяння мандрівного філософа-пророка Заратустри – справді річ витончена й далека. Щоб зрозуміти суть потрібно дуже багато часу: мені часто приходилося перечитувати речення по кілька разів. Розуміння написаного дуже часто залежить від внутрішнього стану, настрою, характеру, поглядів чи менталітету. Нам українцям-християнам цей твір спершу може здатися навіть абсурдним, адже усталені для нас речі передаються у зовсім іншому світлі. Ми дивимося на це крізь призму прийнятих нами норм та звичаїв. Саме тому, читаючи книгу, я старалась абстрагуватися від навколишнього світу, ніби закривати вуха, щоб не чути голосу цих усталених з дитинства поглядів. Щоб зрозуміти цей твір потрібно з кожним рядком все більше поринати у суть написаного, інколи навіть глибше, ніж цього потрібно.

Перше, що привертає увагу ще на початку, це слова Заратустри «Бог – помер». Для мене це звучало абсурдно. Тому, щоб зрозуміти врешті сенс таких слів, потрібно звернутись загалом